

ריצוף כיכר היכל התרבות בת"א
צילום: אקרשטיין

ריצוף אקרשטיין
בשדרת הקריה בת"א
צילום: עמיר טרקל, SkyVideo

” המפעלים שלנו בפרייהם שליחות לאומית

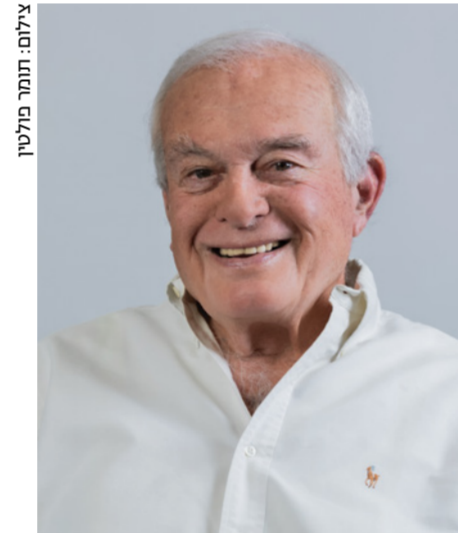
החולות, וצב, שעלה מפולין כפועל פשוט, וזהה את הפוטנציאל הגלום בבטון. "ההתחלה היתה בייצור מרצפות למדרכות ואבני שפה, זה היה הבסיס", מספר גיורא. "מאבני השפה לא בנו את הכבישים עצמם, אבל הן שימשו לצירי הכביש ובמדרכות. מזה הוא התחיל".

גיורא בילה שעות ארוכות במפעל המרצפות של אביו ורכש ידע בסיסי בייצור מוצרי בטון. לאחר שחרורו מצה"ל הוא החל לעבוד במפעל המשפחתי, שעבר לאזור התעשייה בהרצליה, בתחילה בניהול צוותי הרצפים ואבני השפה. הוא החל לימודי מנהל עסקים, אך הפסיק כעבור שנתיים בשל הצורך בניהול המפעל. בעזרת כספי שילומים מגרמניה אביו רכש מכונות חדשות, והמפעל בהרצליה הורחב לשטח של 24 דונם. אחר מפיתוחיו הבולטים של אקרשטיין הבן הוא האבנים המשתלבות המורכבות - מוצר שאלין נחשב במהלך ביקור ביריד בגרמניה בשנות ה-60. הוא רכש תבניות ומיכון גרמני והחל לייצר אותן לראשונה בישראל, ובתוך זמן קצר המוצר אומץ בהתלהבות במדינה הצעירה

- תחילה בתניות פרטיות בתל אביב, ועד מהרה הפך לסטנדרט בריצוף מדרכות וכיכרות, לאחר שהוכיח עמידות לעומסים כבדים ולתנאי אקלים. "לאחר שאבי נפטר החלטתי שהמפעל בהרצ" ליה צריך לעבור מקום. הלכתי וקניתי שטח של 60 דונם בירושם, והחלטתי להקים שם את המפעל. זה היה סוג של הלוואית מבחינתי, כי מרובר היה במקום מרוחק מאוד וקשה, והאיכות של שם היתה מורכבת ברובה מאנשים שרק הגיעו לארץ. כיום המפעל שם משתרע על כמעט 150 דונם. זהו מפעל ענק המהווה עוגן לאזור כולו. את המפעל בהרצליה פינתתי בהדרגה, והעברנו את כל תשומות הייצור לירושם. עם הזמן ראיתי שהתעשייה שלנו מתפתחת, והחלטתי להקים מפעל נוסף באשדוד, כיום יש לנו שם מפעל על שטח של 60 דונם, המייצר מוצרים ברמה גבוהה מאוד.

"בהמשך החלטתי להקים מפעל נוסף באזור התעשייה צהר, ליד ראש פינה וצפת. המפעל הזה משתרע כיום על 140 דונם, והוא המפעל הצעיר ביותר שלנו ומעסיק עובדים רבים. בסך הכל כיום מועסקים בחברה כ-550 איש, והם מייצרים

גיורא אקרשטיין:
"בפרויקטים שלנו לרוב רואים את הריצופים, שהם למעשה השלב האחרון - המדרחובים והיופי החיצוני - וקשה לראות את מה שנמצא מתחת לאדמה, אבל זה שם. אנחנו משיכים להשקיע גם במה שלא רואים, ונמשיך לעשות זאת תוך גדילה והתרחבות"

צילום: יתור מילרן

מתעדכן כל יום. גיורא אקרשטיין

את חשיבותן של התשתיות התת-קרקעיות. בלי מערכות הניקוז, הביוב והתקשורת שאקרשטיין מייצרת אף מגדל הייטק או שכונת יוקרה לא היו יכולים לתפקד. זוהי "העוצמה השקטה" - זו שמבטיחה את רציפות החיים התקינה של אורי חי ישראל. למעשה, החברה הטביעה את חותמה בפרויקטים רבים שקצרה היריעה מלהכיל, ובהם אצטדיוני סמי עופר ובלומפילד המתחדש, בית המשפט בתל אביב ומוזיאון ישראל בירושלים, בני החולים רמב"ם בחיפה וזיו בצפת, בית הנשיא, תשתיות לתחנות רכבת ולמסילות, פארק המדע בכאר שבע, גן המוזיקה בראשון לציון, ועוד מיזמים רבים לאורכה ולרוחבה של המדינה.

שביל האבנים המשתלבות
אבל לפני שהקבוצה התפתחה לענקית עם שלוש מפעלי ייצור בישראל ועוד שניים בארה"ב, הסיפור שלה החל בבית מלאכה קטן בתל אביב שאתו הקים צבי אקרשטיין ו"ל" ב-1925. באותם ימים העיר העברית הראשונה היתה זקוקה ליידיים עובדות ולחומרים שיעודו לה לצמות מתוך

שנות ה-20 ועד לטכנולוגיות הבנייה המתועשת שמשקמות כיום את יישובי העוטף. "רוב הציבור מכיר אותנו בעיקר בזכות הריי צופים, משום שהם נוכחים במרחב הציבורי ובכל מקום שבו אנשים הולכים, בכל מקום במדינה", אומר גיורא אקרשטיין, יו"ר הקבוצה והאיש שהפך אותה ממוטג מקומי לענקית תעשייה. "אבל חשוב לדעת שאנחנו מייצרים גם מוצרי תשתית, כגון צינורות לכל מערכות הניקוז - כולל אלו של המוביל הארצי ומערכות לוחכת מים ושפכים. למעשה, כל מערכת הצינורות של השפדן היא מתוצרתנו. אלו דברים שאנשים לא רואים, מכיוון שהצינורות טמונים תחת האדמה. לא מרובר רק בצינורות, אלא במערכות שלמות הכוללות שרי חות ואלמנטים נוספים. נוסף על כך, יש לנו תחום של בנייה טרומית, בעיקר לצרכים ביטחוניים. כל הקירות שרואים בטלויזיה, למשל ב'עוטף ירושלים', והעמודות העגולות הללו שנקראות 'פיי לבוקסיס' - אלו דברים שאנחנו קשורים אליהם בתחום המיגון ומייצרים אותם בכמויות גדולות". כדי להבין את העוצמה של אקרשטיין, יש להבין

ביום העצמאות הזה, כשאנחנו מחפשים את הביטוי המזוקק ביותר למור שג "עוצמה ישראלית", אנחנו לא צריכים להביט רחוק מדי. למעשה, רוב הסיכויים שאנחנו עומדים עליה ממש עכשיו. היא נמצאת במדרכות שאנחנו צועדים עליהן, בכיכרות העירוניות, בתשתיות הניקוז הענקיות שמתחת לרגלינו ובקירות המגן השומרים על יישובי הגבול. חברת אקרשטיין, המציינת השנה 100 שנים להיווסדה, היא הריבה יותר מיצרנית מוצרי בטון - היא חלק משלד הפלדה והבטון שעליו נבנתה המדינה, מבית המלאכה הקטן בתל אביב של

● עמרי ליבנה

חברת אקרשטיין הוקמה לפני כ-100 שנים בבית מלאכה קטן בתל אביב לייצור לבנים, ליוותה את התפתחות המדינה מרגע לידתה והפכה לאימפריה של תעשיית תשתיות, מצפון ועד דרום ● כיום אנחנו רואים את המוצרים שלה כמעט בכל מקום - מפארקים וקניונים, דרך תחנות רכבת ותשתיות תחבורה ועד מבני ציבור איקוניים ומיגוניות ● יו"ר הקבוצה, גיורא אקרשטיין, כבר מביט קדימה: "אנחנו נערכים לפרויקטים הלאומיים הגדולים של העשורים הקרובים, ובראשם המטרו"

מגורים בבנייה מתועשת עבור תושבי כפר עזה בקיבוץ רוחמה צילום: אקרשטיין

← את כל מוצרי הכטון הנדרשים. הקמת המפעלים בפריפריה לא היתה רק הודמנות להתרחבות הח" ברה, כי אם גם שליחות ומשימה לאומית, והיום אני גאה שהחברה שלנו מייצרת מקומות תעסוקה באזורים הללו".

ציונות בנירעוז

החברה מובילה, לאורך השנים – וביתר שאת בשנים האחרונות – אקרשטיין תמיד הקפידה להיות בקו הראשון מבחינת קדמה טכנולוגית בפיתוח מוצריה. אחד מהביטויים המובהקים ביותר לחדשנות של החברה הוא תחום הבנייה המתועשת. בעידן שבו לוחות הזמנים הם קריטיים והמחסור בידים עובדות מחריף, אקרשטיין פיתחה שיטות המאפשרות לייצר רכיבי בניין שלמים במפעל, ולהרכיבם בשטח בדיוק ובמהירות חסרי תקדים. היכולת הזו מקבלת משנה תוקף בפרויקט הלאומי של שיקום עוטף עזה לאחר אירועי החלוצ' בקיבוץ ניר עוז – פרויקט המהווה דוג" מה חיה לציונות מודרנית. השכונה תכלול עשר יחידות דיור חדשות, כל אחת בגודל 125 מ"ה הכוללות מ"ד וחדר ממוגן.

השימוש בבנייה מתועשת, מסביב גיורא, אפשר לחברה לעמוד באתגר הנדסי ולאומי עצום, וכבר בקרוב צפויים השלמת הפרויקט ואכלוס השכונה. מבחינת החברה אין מדובר רק בחווה עסקי, אלא גם במחויבות מוסרית לתושבי העוטף ולמדינת ישראל. "אנחנו גאים לקחת חלק בשיקום ניר עוז. מבחינתנו זה פרויקט בעל חשיבות לאומית וערך אנושי עמוק", אומר גיורא. "ניר עוז הוא סמל לעמידה איתנה, ועבורנו זו לא עוד משימה אלא שליחות של ממש. בענף שבו המחסור בכוח אדם מיומן ולוחות הזמנים הארוכים הפכו לאתגרים מהותיים – הבנייה המתועשת מהווה מענה מוכח, בזכות תכנון מוקדם, ייצור מבוקר והרכבה מדויקת בשטח. לוחות הזמנים להקמת השכונה, יחד עם המצב הביטחוני, היוו אתגר מהותי שני ערכנו אליו ברמת כל החברה".

מאו פרוץ מלחמת חרבות ברזל אתגרי החברה הלכו והתעצמו. המפעלים בירוחם ובצפון מצאו את עצמם לא פעם בקו האס, אך הייצור לא פסק לרגע, והצורך הרוחף בפתרונות מיגון – ממיגוניות נידרות ועד קירות מגן מיוחדים – הציב את עובדי אקרשטיין בחזית העשייה האזרחית. "במפעל בירוחם אנחנו מייצרים מיגוניות ומ"דים, ועוד בדים שם 24 שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע, כדי לספק את רדישות המיגון הקיימות גם במי שגרנה – או ודאי שמ" באוקטובר רק הגברנו את הקצב", מספר גיורא. "בתוך המפעלים עצמם יש

אקרשטיין: "אנחנו מעורבים גם בפעילות למען הקהילה, ובמהלך המלחמה הקפדנו להמשיך בכך מתוך מחויבות לחברה. זה נכון גם לגבי צה"ל, ובין היתר אנחנו מאמצים את ביה"ס לנ"מ במשאבי שדה ואת ביה"ס להנדסה קרבית"

לנו מיגוניות מפורזות בשטח, ובמקרה של אועי קה העובדים נכנסים אליהן. המצב לא הפריע לנו להמשיך לעבוד. אמנם היו חסרים אנשים, אבל לא היתה ברירה והתמודדנו. האנשים רצו לנבא לעבוד, הם הגיעו ועשו' אקסטרו" כדי שהעבודה תימשך. הם גם ידעו שאנחנו תמיד עוודים בכל מה שצריך, עם מערכת תמיכה פנימית שמסיעת לכל עובד שזקוק לכך. גם מבחינת העודה לקהילה אנחנו מעורבים בהרבה מאוד מיזמים, ובמהלך

עבודות ביכיר לונדון בתל אביב, 1942 צילום: אברהם קרוון

המלחמה הקפדנו להמשיך בכך מתוך מחויבות לחברה הישראלית. למשל, אנחנו מהראשונים שני ענו למיזם 'אמץ לחם', ובין היתר מאמצים את בית הספר לנ"מ במשאבי שדה ואת בית הספר להנדסה קרבית".

משקיעים בהתחדשות

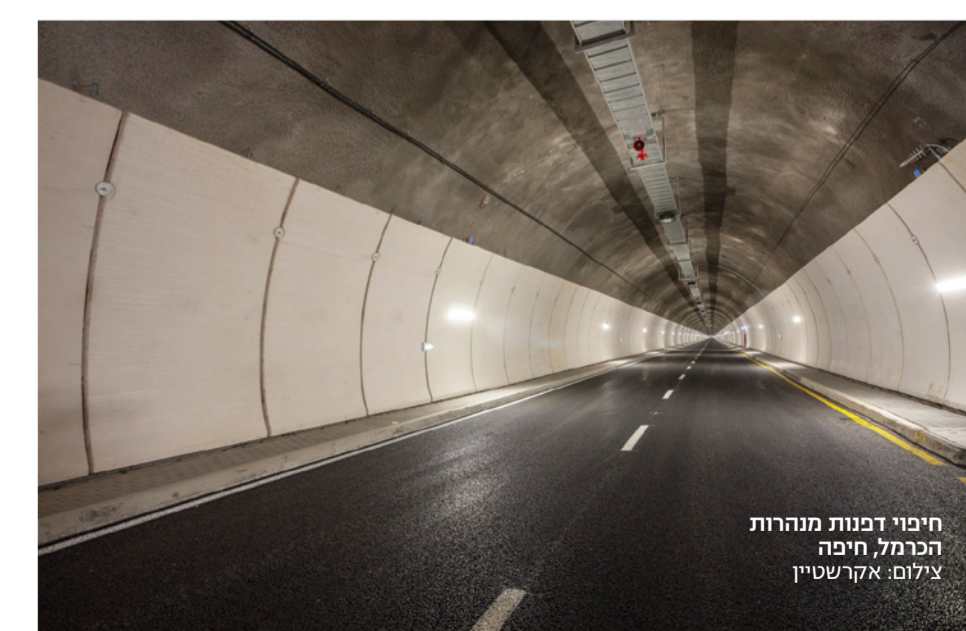
למרות המורשת העשירה אקרשטיין לא שוקטת על שמריה. החברה משקיעה ללא הרף במערכי ייצור אוטומטיים וברובוטיקה, ומכינה את עצמה לפרויקטים הלאומיים הגדולים של העשורים הקרובים, ובראשם פרויקט המטרו. כחלק מהיערכות זו, כבר כיום החברה בוחנת הקמה של מפעלי ייצור נוספים כדי לענות על הביקוש הצפוי לתשתיות הנדסיות מורכבות.

גיורא מדגיש כי אף שאקרשטיין היא חברה ציבורית הנסחרת במדד ת"א 125, היא שמרה על האופי המשפחתי שלה. לצידו לוקחים חלק בניהול החברה בנו ושתי בנותיו – צביקה (יו"ר הירקטוריון), קרין (אדריכלית החברה) ומאיה (היועצת המשפטית) – מה שמבטיחה המשכיות של הערכים והחזון שהתווה המייסד. גם בגיל 86 הוא עצמו מגיע למשרדים בכל יום, מתעדכן בצרכים שעולים בענף הבנייה ומקפיד לעבור על אתרים מחו"ל כדי לקבל השראה לחדשנות.

כמי שעומד בראש החברה, מהו החזון שלך

עבורה עשר שנים קדימה? אילו אתגרים יעמדו בפניכם, ומהם כיווני ההתפתחות? "לאחרונה קיבלתי עבודת מחקר של אחד המ"כונים המובילים, שקבעה כי תחום הבנייה והפיתוח העירוני יחווה צמיחה גדולה מאוד בשנים הקרובות. זה כולל שכונות מגורים, אזורי תעשייה והייטק – וזה יהיה הכיוון. אנחנו נערכים לכך, וכבר כיום אנחנו מרכיבים במפעלים שלנו מערכי ייצור אוטו-מטיים חדשים כדי לייצר את מה שהשוק דורש. אנחנו משפרים את התעשייה וכל הזמן משקיעים בהתחדשות. כמו כן, אנחנו בוחנים הקמה של מפעל רביעי – במיוחד לנוכח פרויקט המטרו שהולך להיבנות, שידרוש תשתיות בכמויות עצומות. את הדברים האלה לא תמיד רואים בעין. באקרשטיין לרוב רואים את הריצופים, שהם למעשה השלב האחרון של הפרויקטים – המדרחובים והיופי החיצוני – וקשה לראות את מה שנמצא מתחת לאדמה. אבל זה שם. אנחנו ממשיכים להשקיע גם במה שלא רואים, ונמשיך לעשות זאת תוך מחשבה מתמדת על גדילה והתרחבות".

לפיו, מהו המסר שלך לישראלים ביום הע"צמאות הזה לנוכח המצב המורכב? "אנחנו עוברים תקופה לא קלה, אפילו קשה מאוד, ואני מקווה לטוב. אני מאמין שאם נעבוד אותה כולנו בשלום, ביחד ובלו להיפגע – רק טוב יכול לצמוח מזה".

חיכוך דפנות מנהרות הכרמל, חיפה צילום: אקרשטיין